

SAŽETAK PRESUDE

ERDENER PROTIV TURSKE OD 2. VELJAČE 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 23497/05

Dosuđivanje naknade štete bolnici zbog povrede ugleda kritiziranjem načina liječenja premijera predstavlja povredu prava na slobodu izražavanja

ČINJENICE

U kolovozu 2002. godine u dnevnim novinama Milliyet objavljen je članak u kojem su prenesene glasine iz Nacionalne skupštine o zdravstvenim problemima tadašnjeg turskog premijera. Članak se temeljio na razgovoru novinara s dvoje zastupnika, od kojih je jedna bila podnositeljica – članica stranke demokratske ljevice. U članku je bilo navedeno kako je premijer prekinuo liječenje i odlučio da se neće podvrgnuti posljednjoj kontroli jer je bio unaprijed upozoren da liječnici pripremaju izvješće kojim će ga proglasiti nesposobnim za rad.

Uprava bolnice podnijela je kaznenu prijavu protiv podnositeljice i drugog zastupnika zbog klevete, ali je državni odvjetnik odbacio kaznenu prijavu, navodeći da reportaža kojom se prenose glasine iz Nacionalne skupštine o zdravstvenom stanju premijera ne predstavlja kazneno djelo. Nadležni sud preinačio je odluku državnog odvjetništva, pa je protiv podnositeljice i drugog zastupnika proveden kazneni postupak nakon kojeg su oslobođeni.

U paralelnom parničnom postupku uprava bolnice tražila je naknadu štete od podnositeljice i drugog zastupnika zbog povrede ugleda bolnice. Sud je naložio samo podnositeljici da plati naknadu štete bolnici, budući da je, za razliku od drugog zastupnika, iznijela osobno mišljenje koje je naškodilo ugledu bolnice u kojem je ustvrdila: „Gotovo su ga usmrtili“.

PRIGOVORI

Podnositeljica je u zahtjevu Sudu prigovorila na povredu prava na slobodu izražavanja zbog odluka domaćih sudova kojom su joj naložili da nadoknadi štetu zbog povrede ugleda bolnice.

OCJENA SUDA

Turski sudovi naložili su podnositeljici da isplati naknadu štete zbog povrede ugleda bolnice, jer su ocijenili da je njezina tvrdnja „Gotovo su ga usmrtili“ prešla granice dozvoljene domaćim pravom i narušila ugled bolnice.

Sud je primijetio da su događaji koji su prethodili ovom predmetu bili široko medijski popraćeni. Način na koji je liječen premijer bio je kritiziran ne samo u javnosti nego i među parlamentarcima. Sud je također primijetio kako je podnositeljica svoju primjedbu iznijela u privatnom razgovoru s novinarom, i to ne samo kao zastupnica u Nacionalnoj skupštini, već i kao pripadnica premijerove stranke, a u vezi s glasinama u Nacionalnoj skupštini u trenutku

velikih političkih tenzija. Prema stajalištu Suda, podnositeljica je iznijela osobni stav o medicinskom tretmanu premijera za koji je imala dovoljnu činjeničnu podlogu.

Sud je procijenio da je bolnica imala pravo obraniti se od tih tvrdnji. Isto tako, bolnica je javna ustanova čiji su interesi u pogledu zaštite ugleda lišeni moralne dimenzije, za razliku od interesa privatnih osoba. Sukladno tome, sud je trebao odvagnuti interese podnositeljice s jedne strane i interese bolnice s druge strane. Međutim, Sud primjećuje da domaći sudovi nisu provjerili je li sporna tvrdnja, sama po sebi, posebno narušila ugled bolnice. Nadalje, nisu dovoljno uzeli u obzir obranu podnositeljice da su njezine tvrdnje imale dovoljnu činjeničnu podlogu te da ih je izrekla kao zastupnica. Umjesto toga, sudovi su primjedbu razmotrili izvan konteksta, zaključivši kako je sama po sebi bila dovoljna da naštetiti ugledu bolnice.

Sud smatra kako turska sudbena vlast nije postigla pravednu ravnotežu između obveze da zaštiti pravo na slobodu izražavanja podnositeljice i obveze da zaštiti ugled bolnice, budući da obrazloženja koja su sudovi dali nisu bila dovoljno da opravdaju miješanje u pravo na slobodu izražavanja podnositeljice.

Iako iznos naknade štete čija je isplata naložena podnositeljici nije bio visok, Sud je naglasio da je presuda zasigurno imala obeshrabrujuće djelovanje na slobodnu javne rasprave o pitanjima koja su značajna za širu javnost.

Stoga je utvrdio da je došlo do povrede prava na slobodu izražavanja.

PRAVIČNA NAKNADA

2.340 eura na ime materijalne štete

7.000 eura na ime nematerijalne štete

1.000 eura na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.